

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XIV. In quem finem quibus nominibus, & quo gratitudinis spiritu,
votoru[m] oblatio facienda sit, & implenda

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Serm. 18. in
Cant.

»
»
»

mea salutis ebibam, & vota offeram, quæ desidero. Et qui perseverat in oratione, ut oportet, experietur quod sanctus Bernardus dixit: ipsi quoque esse calicem salutis tanta dulcedine plenum, ut sufficiat amaritudinem aliorum calicum dulcorare. Nam orando (ait) bibit vinum largificans cor hominis; vinum spiritus, quod inebriat; & carnalium voluptatum infundit obliuionem &c. Emollit aridæ animæ viscera; & adiuvat, ut cibum bonorum operum digerat, fortificans fidem, confortans spem, & alens ac ordinans charitatem.

CAPVT XIV.

IN QVEM FINEM, QVIBVS NOMINIBVS & quo gratitudinis spiritu, votorum oblatio facienda sit, & implenda.

a Ps. 115. 14.

Ita Titulmanni.

Proposita
tula excef
sus amoris.

RÆMISSIS præparationibus in proximo capite positus: commodè accedit vltima illa Davidis oblatio: *a Domino reddam coram omni populo eius.* Sed quoniam verbum *Votorum* in Scriptura Diuina significat aliquando proposita tantum ac desideria in iplo corde concepta, aliquando autem significat etiam promissa, que Deo fiunt: in vtroque sensu potest hic verbum illud *Votum* accipi, ad præsens institutum. Qui enim Religionem ingreditur, ipso statim ingressu offert Deo feruentia proposita ac desideria perpetuæ castitatis, paupertatis, & obedientiæ: & post Nouitiatum desideria explet, edens promissionem & vota de eisdem seruandis, *coram populo Dei*, ipsa scilicet Religiosorum congregatione, & populo Christiano, tanquam testibus talis emissionis: & post emissã pergit in eorundem obseruatione in conspectu totius mundi, quasi de eis edictis gloriatur, tribuens sibi honori, quod castus sit, pauper, & obediens; quod rebus vilibus & abiectis utatur, in quibus apparet ipsa paupertas; aut munia obeat vilia inter præscriptum obedientiæ. Et quemadmodum huiusmodi proposita & vota sunt excessus amoris, utpote quibus homo plus præstet, quam teneatur: itaque ex seiplo, ut nihil sui reseruans, totum se Deo suo tradat; ita etiam ostendunt summam gratitudinem, quam possit homo erga suum Creatorem ostendere. Nam quemadmodum sanctissima Eucharistia, cum sit maximum beneficium, simul etiam accipitur in gratiarum actionem, propter ipsam, & propter reliqua beneficia: ita ingressus in Religionem est præ-

sanctissimum Dei beneficium, vt iam vidimus: & simul potest, fierique de-
 beret cum magno feruore in gratiarum actionem ob reliqua beneficia: quia
 homo tradit Deo summum quod potest. Qui enim seipsum dat: non habet
 amplius quod det; sed pergit continuè exercendo per totam vitam, quod
 semel obtulit. Quare si plurimum Deo debeas, te que ipsum interrogas: *quid*
retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? respondeas tibi ipsi: ego of-
 feram ei hæc vota; illaque explebo & exequar in præsentia totius orbis: sic
 enim simul & semel trado ei quidquid habeo & possideo: siquidem do me-
 ipsum, in quo reliqua continentur. Hunc in modum explicat S. Augustinus
 prædicta psalmi verba dicens: Quisquis bene cogitat, quid voueat Domino,
 sic quæ vota reddat: seipsum voueat, & seipsum reddat. Hoc exigitur, hoc
 debetur. Imago Cæsaris detur Cæsari; sed imago Dei offeratur & tradatur
 Deo. Et in alio loco ait: Nihil gratius possumus Deo offerre, quàm vt dica-
 mus cum Isaiâ: *h posside nos*: accipe nos in hæreditatem & possessionem
 tuam: nos totos tibi tradimus, non solum *corda* quæ à nobis exigit: sed
 quicquid sumus, hoc tibi promittimus, & explebimus in conspectu to-
 tius mundi: non vt ille propterea nos in honore habeat, sed vt honor tibi ab
 omnibus deferatur ob ea, quæ tibi offerimus.

§. I.

SED tria alia motiua videamus, quæ Dauidem permouerunt, ad vota
 hæc & præclaras aded oblationes offerendas. PRIMVM explicuit illis
 verbis: *Preciosa in conspectu Domini mors sanctorum eius.* Quod de duplici
 morte intelligi potest: quia vtraque est valde preciosa. Altera est, dum hæc
 vita durat; altera ad eius finem. Primam obit homo valdè excellenter per
 resolutionem trium votorum, eorumque custodiam: & in aliquibus Religio-
 nibus adhibentur aliqua caremonia externæ valdè piæ, quæ mortem i-
 psam referunt. Nam per votum castitatis, ita moritur Religiosus volupta-
 tibus carnis, vt inhabilis maneat etiam ad eas, quæ habentur in matrimonio,
 quasi esset iam mortuus. Per votum paupertatis ita moritur diuitijs huius
 sæculi, vt mortui instar incapax sit alicuius proprietatis circa eas: facit enim
 Christum ipsum in suis pauperibus hæredem. Per votum obedientiæ mo-
 ritur sibi ipsi & gubernationi rerum quæ ad ipsum possent spectare: vt non
 propria voluntate in eis se gerat; sed offerat se tâquam cadauer, quod quo-
 quo versus trahi se finit: Hæc mors, si per totam vitâ durer, attendendo vt
 semper moriatur omnibus, quæ interdum reuirescunt: est verè preciosa in
 conspectu Domini: quia non est precium vllum, aut valor in mundo, qui il-
 la comparetur. Et ex ea provenit, vt ipsa mors naturalis sit etiam valde pre-
 ciosa in conspectu eiusdem Domini. Est enim finis laborum, & principium

In Psal. 115.
 c c
 c c
 In id Ps. 131
 vobis venit
 Deo Iacob.
 b Isai. 26. 1
 iuxta LXX
 c Pro. 23 2 6

I.

Homo
 moritur
 per vota.

Mors na-
 turalis finis
 laborum.

a Ap. 14. 13.

Beati sunt
religiosi.

æternæ quietis: cum sit transitus ad æternam vitam. De vtraque etiam morte intelligitur quod dixit vox de cælo: a *Beati mortui, qui in Domino mortuati sunt: à modo iam dicit spiritus, ut requiescant à laboribus suis opera enim illorum sequuntur illos.* Beati sine dubio sunt Religiosi, quæ ob amorem erga Deum suum, moriuntur tribus editis votis, rebus omnibus, quæ sunt in terra: dum enim incipiunt sic mori: incipiunt etiam quiescere & quando mors est perfecta, etiam requies erit perfecta: quia *SPIRITVS Sanctus* huiusmodi bona opera remunerat hac pace & requie: quæ multò erit perfectior ac plenior in æterna vita. Dicat igitur *RELIGIOSVS*: volo offerre, & explere vota mea in totius plebis conspectu: quia preciosa est in conspectu Dei mors, quam illis profiteor; & quæ per illa obtinetur in fine huius vitæ. Si itaque hoc *SPIRITVS* illa emittat, erit eius oblatio valdè preciosa.

2.

Mancipia
Dei sumus.

SECVNDVM motiuum, cur hæc proposita & vota redderet *Psalmista*, explicuit ipse, cum dixit: *O Domine, quia ego seruum tuus, ego seruum tuum: Et sum ancilla tua.* Bis seruum se appellat; & iterum ancillæ filium, quod est, mancipium se profiteri: & hanc reddit suarum oblationum causam: seruum sum, & mancipium Dei, titulo Creationis; qua homo sum, ad eius imaginem & militum inem conditus, vt in ipsius seruitio me totum expenderem. Titulus etiam Redemptionis sum eius seruum, qua sum Christianus. *IESVS CHRIS- TUS* sanguine redemptus, cuius virtus & gratia fuit mihi in sacro Baptismo applicata; vt eius Legi Sanctissimæ obseruandæ me totum impenderem. *HÆC* autè duo nomina siue tituli impellunt me, vt *DEI* ac *SALVATORIS* mei seruum & mancipium agnoscam, & profitear nouo alio titulo Religionis: quo me totum eius obsequio dedicem ac mancipem per tria vota, renuncians meæ libertati, vt seruum me constituam subiectum *Prælati*, quos ipse loco sui mihi constituit; & in eo glorier, quod eius ancillæ, sacre scilicet Religionis sum filius, quæ diuino ipsius obsequio est dedicata. Cum itaque tot nominibus ego sum Dei seruum: quid mirum, quod calicem ab ipso mihi in salutem meam porrectum ebibam? & quid ego præsto, dum vota mea illi offero, & opere ipso seruo: *inutilis* proculdubio sum seruum; nec vllam *DOMINO* meo utilitatem adfero: sed quod lege gratitudinis facere debui, id feci. Et quamuis ipse ad id faciendum non me obstringat præcepto: satis tamen mihi est, quod eius sum seruum: vt propterea sponte me ipsum offeram, & voti obligatione obstringam, ad faciendum, quod illi placet, & gratum est.

b Luc. 17, 19

3.
Ps. 115, 17.

HINC tertium oritur motiuum, quod ipse *Dauid* insinuauit, dicens: *dirupisti vincula mea*, quasi dicat: profiteor, me non esse seruum coactum, nec opus esse compedibus aut catenis, vt in tuo seruitio detinear: sed potius contutus essem seruum, misertus mei dirupisti vincula, quibus hostes mei *Dæmon*, *mundus*, & *caro* me vincum tenebant: dirupisti enim & solasti vitio-

rum

rum ac passionum mearum vincula. Cùm igitur generosam ad eò Spiritus libertatem mihi dederis, vt auxilio tuæ gratiæ expedirem me à vinculis diuitiarum, voluptatum sensuum, & honorum huius mundi: volo ego obsequio tuo amplius me alligare vinculis trium votorum, eis que palam profiteri me triplici nomine tuum esse seruum. Seruum voto paupertatis; & adhuc magis seruum voto castitatis. & filium ancillæ tuæ voto obedientiæ: quia ex mea hereditate mihi prouenit, vt seruus & mancipium sim tuum: ac proinde ad tibi parendum & obediendum obligatum.

Ex PRÆDICTIS licet colligere sex fines, siue præcipua motiua, ad quæ respiciamus: dum vota nostra offerimus. *Primum* est, vt excessu aliquo ostendamus amorem, quem erga Deum gerimus: & sic excessum amoris eius erga nos aliquo modo reddamus. *Secundum* est, propter gratitudinem tantum erabilium & maximorum beneficiorum, quæ in nos contulit. *Tertium*, vt omnino mundo & nobis ipsis moriamur tali morte, quæ plenam nobis adferat requiem. *Quartum*, vt preciosam in oculis Dei mortem consequamur, quæ transitus sit ad æternam vitam. *Quintum*, ad confirmandam amplius que perficiendam seruitutem, quam Deo alijs etiam titulis debemus. *Sextum*, vt fortius Deo nos adstringamus, eò quòd nos à vinculis soluerit, quibus hostes nostri alligatos detinebant; nam quemadmodum clausus clauo pellitur, ita votorum vincula tollunt vitiorum ac passionum vincula, quæ ipsis aduersantur.

§. 2.

FACTA votorum oblatione, & præmissis quæ retulimus, audiamus quid David adiecerit. ait enim: *a tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini inuocabo. Vota mea Domino reddā in cōspectu omnis populi eius: in atrijs domus Domini, in medio tui, Ierusalem.* Magnum latet mysterium in eo, quòd David eadem proposita repetat: omnia enim, quæ propter Diuina beneficia accepta reddimus, recentia reputantur beneficia; suoq; iure nouam repetant solutionem: quæ, dum redditur, nouum etiam est donum; ac nouum exigit gratitudinem: nihil enim *b Deo dare possumus, nisi quæ de manu eius accepimus.* Ex quo fit, vt non possumus animi gratitudinem in Deum Dominum nostrum ostendere ob ea, quæ ad suum obsequium nobis concedit: nisi necrum ac sapius bona opera repetamus, quæ ipsius causa facimus; ea mente & intentione, vt alia alijs reddamus; aut ostendamus gratitudinem propter bonum, quòd in alijs præstandis ab eodem accepimus. Ideoq; ob acceptum beneficium, quò nos in Religionem admisit, & votorum oblationem accipiam: exhibenda sunt ea, quæ hic Psalmista insinuat.

Spiritus libertatem
Deus dat.

a Ps. 115. 17.

b 1. Par. 29.

14.

PRIMUM

1. PRIMVM est offerre ei sacrificium laudis, glorificantes eum in hymnis, Psalmis, & Canticis; & infinitas gratias agentes, ob tantum fauorem operam dantes, vt cor & lingua sacrificium sui ipsorum offerant, & in tantum benefactoris laudibus nunquam deficiant: nam, eum beneficium sit perpetuum, par est, laudes esse perpetuas: vt cum Dauide dicamus, *e Benedictum nomen in omni tempore semper laus eius in ore meo, in Domino laudabitur anima mea.* Quod si lingua defatigetur, ne tamen cor à laudibus cesset, quas Deus libenter audit, eisq; delectatur, iuxta illud Apostoli: *d loquimini vobismetipsi in Psalmis, & Hymnis, & Canticis spiritualibus, cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino gratias agentes semper pro omnibus.*

2. HINC pergendum est ad secundum, ad *inuocandum* scilicet nomen Domini, orationibus petendo eius auxilium, ad ipsum pro meritis laudandis; & progrediendum in omnibus, quæ proposuimus ac promissimus. In qua re est quiddam singulare, ob immensam bonitatem ac liberalitatem Dei; adeoque ingens eius desiderium ad sua dona impertienda: quod quasi sollicitudinem & gratitudinem nostram reputet, quod humiliter ab ipso ea petamus, tantam fiduciam in eo reponentes, vt pro gratitudine prius nobis collatorum, & vt nos pro acceptis gratos exhibeamus, recencia ab ipso petere vellet existimemus.

EXPEDIT autem (ait Sanctus Basilius) hæc duo semper coniungenda, incipientes à Diuinis laudibus: ex quibus accipiamus titulos, vt nostræ orationes exaudiantur. Propterea enim dixit Dauid: *e laudans inuocabo Dominum & ab inimicis meis saluus ero:* Et hac ratione, quamuis oratio aliquæ pro se petat, non censetur ambitiosa, quasi proprium commodum quærat: siquidem petit, vt suo benefactori grata esse possit, & eundem proprijs ipsius donis laudare.

3. SED non debet spiritus hic laudum ad nos ipsos tantum arctari; sed ad omnes homines est extendendus, vt optemus: omnes eum laudare. Et in eum finem *inuocandum* est nomen Dei: quod, iuxta phrasin scripturæ, etiam significat eius magnalia publicare, ac prædicare, vt omnes eum laudent, & propter illa glorificent: iuxta illud Moysis: *f Nomen Domini inuocabo: ceteris omnibus: date magnificentiam & gloriam Deo nostro: quia Dei perfectæ sunt opera.* Quamuis enim occulta Dei dona, ac beneficia non sint publicanda propter superbiam vanamq; complacentiam timorem, quæ facile potest adhibere: & inficere: publica tamen, æquum est annunciare, ac prædicare: vt multi à nobis se adiugant in laudibus Deo reddendis propter bonitatem, quam communicando ostendit. Ac propterea dixit Saluator noster homini, à quo eiecerat legionem Dæmoniorum: vt *g narraret omnibus quanta sibi fecisset Deus.* Et Sanctus Paulus cōuersionem suam & gratias, fauoresque à Deo ac-

g Luc. 8. 39.

De Const. Monast. 6. 2.

e Psal. 17. 4.

Vide. Ia. hic

f Deus 32. 3.

ceptos publicabat: inuitans alios, vt simul eum ipso pium ad eò Dominum laudarent. Et Psalmista non contentus dicere: *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo*, addit, quod omnibus dicebat: *magnificate Dominum mecum: & exaltemus nomen eius in idipsum*. Cùm igitur vocatio ad Religionem, & votorum oblatio, & statùs ipsius præstantia & amplitudo, publica sit, bene potest omnibus promulgari, eosq; inuitare, vt nos iuuent, Deū totalia dona glorificare. Sed quoniã perfecta gratitudo nõ sistit in solis verbis adiecit David: *i vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius: & in circuitu domus Domini, & in medio tui Ierusalem*. Quod duobus modis peragendum est: nempe, renouando, & confirmando vota ipsa priùs edita, cum eo spiritu & feruore, vt etiã priùs ea non emisisset, vellet nunc reuerã emittere. Et hac ratione orationis votorum renouatio est actus quidam ingentis meriti; ac quali recens in Religionem ingressus, confertq; multum ad ampliorem in eorum obseruatione confirmationem. & hanc ob causam constituit P. Nolter S. Ignatius, vt in Societate nostra bis in anno vota publicè renouentur, quæ in fine Tyrocinijs emittuntur: Fuitque admiranda pietas ac deuotio P. Noltri Iacobi Laynez, secundi Generalis eiusdem Societatis: qui quoties Missæ Sacrum faciebat, cùm ipsum Sanctissimum Sacramentum in manibus communicaturus habebat, vota sua his verbis renouabat: *Placet quod promissi*. Quod ipsum fieri etiam potest spiritu gratitudinis, quamuis hic spiritus multo magis apparere debeat in implendis & custodiendis ipsis votis valde perfectè. Non enim est præstantior animi gratitudo ob acceptum à Domino beneficium, cùm ea nobis facienda inspirauit, & emissa admittit; quàm quòd ea tanto spiritus feruore seruemus, & exequamur; vt omnes, qui id viderint, excitentur ad glorificandum Deum, à quo feruor ille procedit. Hac enim via & ratione illud obtinetur, quod dixit David: *k immola Deo sacrificium laudis, & redde Altissimo vota tua*. Et illud *Te decet Hymnus Deus, in Sion, & tibi reddatur votum in Ierusalem*: hoc enim sacrificium laudis honorificabit te, quamuis etiam cedat in utilitatem nostram. Qui enim perseverat in suis votis implendis in Ierusalem terrena, hoc est, in Ecclesia militante: fiet æternùm suorum votorum compos in cœlesti Ierusalem, hoc est, in Ecclesiâ triumphante.

(..)

h Psal. 33. 4.

4.
i Psal. 115. 18.
Vota a i-
quando re-
nouando.

5.

k Ps. 46. 14
l Psal. 64. 1.